

Nr 207.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 11 § och 15 § 4 mom. av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering; given Stockholms slott den 21 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 11 § och 15 § 4 mom. av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. J. Beskow.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 11 § och 15 § 4 mom. av förordningen
den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och
förfarandet vid taxering.**

Härigenom förordnas, att stadgandet i 11 § 2:o d) i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skall upphöra att gälla, samt att till 15 § 4 mom. i samma förordning skall fogas ett nytt stycke av följande lydelse:

Vad ovan sagts om ämbetsverk eller inrättning gäller även överförmyndare.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1925.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Beskow, anför:

Uti en från justitiedepartementets lagbyrå till finansdepartementet överlämnad promemoria har anförts:

»I förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering finnes i 11 § 2:o d) föreskrivet, att till ledning vid taxeringen skall av förmyndarkammare eller gode män för tillsyn å förmynderskap årligen lämnas uppgift angående sammanlagda beloppet av varje omyndigs i förmyndarräkning redovisade inkomst nästföregående år och angående värdet av den omyndiges förmögenhet vid utgången av samma år, därest inkomsten uppgått till minst 100 kronor eller förmögenheten uppgått till minst 1,200 kronor.

*Frågans
innehörd.*

Enligt ett av lagberedningen utarbetat förslag till lag om förmynderskap, vilket kommer att framläggas för 1924 års riksdag, skall kontrollen över förmyndarnas förvaltning av de omyndigas egendom handhas av nya organ, de s. k. överförmyndarna, vilka skola utses minst en för varje tingslag och varje stad med egen jurisdiktion. Genom den föreslagna lagen, vilken är avsedd att träda i kraft den 1 januari 1925, skulle de nuvarande granskningsgodemännen upphöra att fungera.

En konsekvens av den nya förmynderskapslagstiftningen blir, att överförmyndarna skola övertaga den befattning med lämnande av uppgifter för taxering, som nu åligger gode männen, till den del denna uppgiftsskyldighet anses fortfarande böra bibehållas.

På grund av åtskilliga omständigheter framstår det såsom ett önskemål, att andra uppdrag icke åläggas överförmyndarna än sådana, som äro oundgängligen nödvändiga. Man kan emellertid hysa tvivel, huruvida ovan angivna skyldighet att lämna uppgifter för taxeringen fyller ett verkligt ändamål. Förmyndare är själv skyldig deklarerera för den omyndige, och godemännens uppgifter grundas allenast på de räkningar, som förmyndaren avger. Det finnes föga anledning antaga, att en förmyndare, som i den av honom själv avgivna deklARATIONEN lämnar felaktiga uppgifter, skulle lämna riktiga uppgifter i sin till godemännen avgivna årsräkning. Möjligen kan genom godemännens uppgifter vinnas kännedom om ett eller annat fall, där förmyndare helt underlåter att fuligöra sin deklARATIONSSKYLDIGHET. Vinsten härav för det allmänna är emellertid försvinnande liten i jämförelse med den nackdel, som det ur den föreslagna förmynderskapslagstiftningens synpunkt skulle innebära att betunga överförmyndarna med ifrågavarande uppgiftsskyldighet.

Med anledning härav torde det böra tagas i övervägande, huruvida icke stadgandet i 11 § 2:o d) av förordningen om taxeringsmyndigheter m. m. bör upphävas. Därest en sådan ändring i förordningen skall genomföras, bör den komma till stånd samtidigt med genomförandet av förmynderskapslagstiftningen och således förslag därom framläggas vid 1924 års riksdag i samband med förslag om andra ändringar uti ifrågavarande förordning.»

I ärendet hava utlåtanden avgivits av 1923 års taxerings-sakkunniga och kammarrätten.

*Taxerings-
sakkunniga.*

Taxerings-sakkunniga hava anfört följande:

»Intill år 1903 verkställdes den årligen skeende taxeringen till beviljning av skattskyldigas inkomst huvudsakligen utan att taxeringsmyndigheterna erhållit av vare sig de skattskyldiga själva eller andra, vilka borde äga kännedom om deras inkomster, några uppgifter till ledning för taxeringen. De fall, då uppgiftsskyldighet förelåg, voro endast ett fåtal.

Härutinnan skedde en förändring, då genom förordningen den 21 juli 1902 om inkomstskatt från och med år 1903 i skattesystemet infördes en ny jämsides med beviljningen utgående direkt skatt, inkomstskatt. Samtidigt härmed stadgades nämligen en allmän deklara-tionsplikt eller skyldighet att avgiva uppgifter till ledning för egen taxering och därjämte ålades det vissa myndigheter och personer att avlämna uppgifter till ledning för andras taxering. Bland de då tillkomna stadgandena förekommer också bestämmelse om skyldighet för förmyndarkammare eller godemän för tillsyn å förmynderskap att avlämna uppgift angående sammanlagda beloppet av varje omyndigs inkomst av kapital för nästföregående år, för så vitt den uppgått till minst 500 kronor.

Inkomstskatten blev från och med år 1911 kombinerad med en förmögenhetsskatt enligt grunder, som angivas i förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, och stadgades därvid, bland annat, att skattskyldig skulle taxeras för hemmavarande omyndigt barns förmögenhet, så framt icke barnet självt borde taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt. Uppgiftsskyldigheten för förmyndarkammare och godemän för tillsyn å förmynderskap blev samtidigt genom förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering utsträckt att avse sammanlagda beloppet av varje omyndigs i förmyndarräkning redovisade inkomst nästföregående år, såvitt detsamma uppgått till minst 500 kronor, och värdet av den omyndiges förmögenhet vid utgången av samma år, så framt värdet då uppgått till minst 6,000 kronor.

Genom beslut vid 1919 års riksdag, därom förordning utfärdades den 31 oktober 1919, infördes i 1910 års förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt den s. k. familjebeskattningen av innebörd, bland annat, att skattskyldig, som hade hemmavarande eller av honom helt eller delvis underhållna barn under 21 år, skulle, därest icke barnen själva borde taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, taxeras jämväl för sådana barns inkomst och förmögenhet. Förslag till berörda ändringar hade utarbetats av särskilt tillkallade sakkunniga, de s. k. inkomstskattesakkunniga, som i samma förslag hemställt om ändring även beträffande förmyndarkammarens och granskningsgodemäns uppgiftsplikt och anfördes angående förslaget i sistnämnda del följande: 'Det synes erforderligt att i samband

med införande av den anordningen, att skattskyldig skall taxeras för hemmavarande eller av honom underhållna barns inkomst och förmögenhet, utsträcka uppgiftsplikten för förmyndarkammare eller godemän för tillsyn å förmynderskap i fråga om inkomst eller förmögenhet, som tillkommer omyndig. Man torde dock kunna inskränka sig till att fordra dylika uppgifter, därest den omyndiges inkomst uppgått till minst 100 kronor eller hans förmögenhet till minst 1,200 kronor, detta för att bespara ifrågavarande myndigheter besväret att avlämna uppgifter angående inkomster och förmögenheter, vilka praktiskt taget sakna betydelse i skatteavseende.' Den av inkomstskattesakkunniga sålunda ifrågasatta ändringen i 11 § 2:o d) av taxeringsförordningen blev, såsom i nyss återgivna anförande förutsatts, genomförd i samband med införandet av familjebeskattningen.

Genom beslut vid 1922 års riksdag verkställdes sådana ändringar i familjebeskattningen, att densamma bibehölls endast beträffande hemmavarande omyndigt barns förmögenhet, så framt barnet icke självt skulle taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, men upphävdes i övrigt. Förordning härom utfärdades den 3 november 1922. Härigenom skedde alltså i detta avseende en återgång till bestämmelserna före 1919 års ändringar, men någon återgång till de tidigare reglerna för förmyndarkammare och granskningsgodemäns uppgiftsplikt har icke ägt rum.

Såsom i den remitterade promemorian anföres, medför den nya förmynderskapslagstiftningen i dess föreslagna form, att överförmyndarna böra övertaga den skyldighet beträffande uppgifter till omyndigas taxering, som hittills ålegat förmyndarkammare och granskningsgodemän, om och i den mån denna skyldighet anses böra bibehållas.

Av den redogörelse, som ovan lämnats för tillkomsten av nu gällande stadganden rörande denna uppgiftsskyldighet, synes i varje fall ett upphävande av den år 1919 genomförda utvidgningen av uppgiftsskyldigheten icke kunna möta några som helst betänkligheter, då den beskattningsregel, varå denna utvidgning grundades, numera bortfallit.

Frågan blir väl då närmast, om den uppgiftsskyldighet, som gällde före 1919 års ändringar, bör bibehållas eller uppgiftsskyldigheten bör helt och hållet bortfalla.

De förhållanden, som i den remitterade promemorian åberopats såsom skäl för det senare av de båda nyssnämnda alternativen, överensstämma alldeles med de sakkunnigas erfarenhet i förevarande avseende och de sakkunniga anse dessa förhållanden innebära fullgiltig grund för ett upphävande av den ifrågavarande uppgiftsskyldigheten.

Emellertid kunna givetvis fall inträffa, då taxeringsmyndigheterna för en behörig taxering äro i behov av vissa kontrolluppgifter, som överförmyndarna äro i stånd att lämna ur dem tillhandakomna handlingar. Det synes därför vara önskligt, att sådan uppgift efter därom framställd begäran kan bekommas från överförmyndarna, och för överförmyndarna torde en skyldighet att på begäran av taxeringsmyndighet lämna uppgifter, som ansetts för taxering erforderliga, icke innebära något betungande. Enligt 15 § 4 mom. i taxeringsförordningen åvilar liknande skyldighet ämbetsverk och inrättningar.

De sakkunniga hemställa alltså,

att stadgandet i taxeringsförordningens 11 § 2:o d) upphäves,

att till samma förordnings 15 § 4 mom. fogas ett nytt stycke av följande innehåll:

'Vad ovan sagts om ämbetsverk eller inrättning gäller även överförmyndare.'

samt att dessa ändringar i taxeringsförordningen må genomföras och träda i kraft samtidigt med förmynderskapslagstiftningen.»

Kammarrätten har förklarat sig biträda taxeringssakkunnigas hemställan.

Departements-
chefen.

Jag delar de sakkunnigas uppfattning i frågan och har låtit inom departementet utarbeta ett förslag till förordning om ändring av taxeringsförordningen i hithörande delar i enlighet härmed.

Genom proposition, nr 53, har Kungl Maj:t förelagt innevarande års riksdag förut omförmälda förslag till lag om förmynderskap.

Föredragande departementschefen uppläser härefter det inom departementet utarbetade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 11 § och 15 § 4 mom. av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering samt hemställer, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla och förordnar, att proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

E. Regnér.